

Evropska
komisija

CASP 2022

Usklajeno delovanje
za varnost izdelkov

Končno poročilo

Kazalo vsebine

Kazalo vsebine	2
Seznam okrajšav	2
Povzetek	3
Glavni rezultati in zaključki projekta CASP2022	5
1. Projekt CASP2022	8
1.1. Opis projekta CASP2022 in njegovih dejavnosti	8
1.2. Sodelujoči organi za nadzor trga	9
2. Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki	10
2.1. Igrače z magneti	10
2.2. Kemikalije v igračah	11
2.3. Otroški vozički	12
2.4. Ozonski čistilci zraka in sterilizatorji	13
2.5. Potovalni adapterji	14
2.6. Higienski izdelki	15
3. Horizontalne dejavnosti	16
3.1. Komunikacijski pripomoček	16
3.2. Ocena in obvladovanje tveganja	17
3.3. Nadzor spletnega trga	18
3.4. Blago in izdelki, ki se prodajajo na uličnih tržnicah	19
4. Sklepi	20
4.1. Glavni rezultati	20
4.2. Splošni sklepi in pridobljene izkušnje	21
4.3. Priporočila	22

Seznam okrajšav

OKRAJŠAVA	OPIS
CASP	Usklajeno delovanje za varnost izdelkov
GD JUST	Generalni direktorat za pravosodje in potrošnike Evropske komisije
EGP	Evropski gospodarski prostor
EN	Evropski standard
EU	Evropska unija
HA	Horizontalne dejavnosti
HA1	Komunikacijski pripomoček
HA2	Ocena in obvladovanje tveganja
HA3	Nadzor spletnega trga
HA4	Blago in izdelki, ki se prodajajo na uličnih tržnicah
MSA	Organ za nadzor trga
PSA	Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki
PSA1	Igrače z magneti
PSA2	Kemikalije v igračah
PSA3	Otroški vozički
PSA4	Ozonski čistilci zraka in sterilizatorji
PSA5	Potovalni adapterji
PSA6	Higienski izdelki
REACH	Uredba (ES) 1907/2006 o registraciji, vrednotenju, avtorizaciji in omejevanju kemikalij

Povzetek

Pregled projekta CASP2022 in njegovih dejavnosti

Splošni opis

Projekt usklajenega delovanja za varnost izdelkov (CASP) omogoča vsem organom za nadzor trga iz držav Evropske unije/ Evropskega gospodarskega prostora, da sodelujejo pri krepitevi varnosti izdelkov, ki so dani v promet na evropski enotni trg. Cilj projekta CASP je zagotoviti varen enotni trg tako, da se organom za nadzor trga zagotovijo potrebna orodja za skupno preizkušanje izdelkov, ki so dani v promet na enotni trg, določitev tveganja, ki ga predstavljajo, in oblikovanje skupnih stališč in postopkov. Poleg tega si s projektom CASP prizadevajo olajšati

razprave in vzpostaviti smiselno izmenjavo zamisli za razvoj skupnih pristopov, metodologij, praktičnih orodij in smernic. Projekti CASP z aktivno komunikacijsko strategijo glede dejavnosti in rezultatov tudi prispevajo k večji ozaveščenosti o varnosti izdelkov med gospodarskimi subjekti in potrošniki.

Opis dejavnosti

Projekti CASP združujejo organe za nadzor trga, pri čemer jim omogočajo sodelovanje v skladu z njihovimi prednostnimi nalogami. Vsako leto je CASP sestavljen iz različnih dejavnosti, razvrščenih v dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki, in horizontalne dejavnosti. Naloge, ki jih opravljajo organi za nadzor trga pri teh dveh vrstah dejavnosti, se precej razlikujejo.

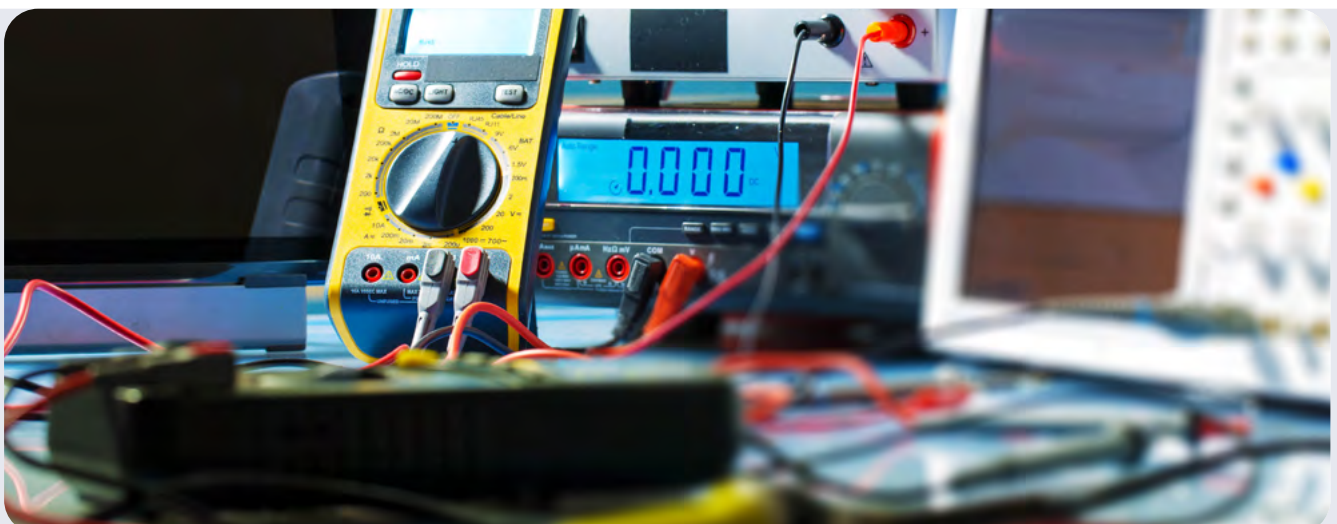
V okviru dejavnosti, povezanih s posameznimi izdelki, organi za nadzor trga v akreditiranih laboratorijih skupaj preizkušajo različne vrste izdelkov, ki se dajejo na enotni trg, določijo tveganja, ki jih ti lahko predstavljajo, ter pripravijo skupna stališča in postopke. V okviru horizontalnih dejavnosti si CASP prizadeva olajšati razprave in izmenjavo znanja za razvoj skupnih metodologij, praktičnih orodij in smernic za nadaljnjo uskladitev skupnih pristopov.

DEJAVNOSTI, POVEZANE S POSAMEZNI MI IZDELKI

1. Igrače z magneti
2. Kemikalije v igračah
3. Otroški vozički
4. Ozonski čistilci zraka in sterilizatorji
5. Potovalni adapterji
6. Higijenski izdelki

HORIZONTALNE DEJAVNOSTI

1. Komunikacijski pripomoček
2. Ocena in obvladovanje tveganja
3. Nadzor spletnega trga
4. Blago in izdelki, ki se prodajajo na uličnih tržnicah

DEJAVNOSTI, POVEZANE S POSAMEZNIMI IZDELKI

①

Potrjevanje skupnega preizkušanja in načrta vzorčenja.

②

Izbira preskuševalnega laboratorija.

③

Zbiranje in prevoz vzorcev v preskuševalni laboratorij.

④

Preizkušanje in dostava poročil o preizkusih.

⑤

Vaja za oceno tveganja.

⑥

Sprejemanje korektivnih ukrepov v zvezi s preizkušenimi izdelki.

HORIZONTALNE DEJAVNOSTI

①

Zbiranje in analiza podatkov. Ankete, intervjuji in teoretične raziskave za ugotavljanje potreb, vrzeli in izzivov v zvezi z nadzorom trga.

②

Uvodna srečanja. Razprava o posebnih ciljih in rezultatih dejavnosti.

③

Vmesna srečanja. Predstavitev in razprava o različnih smernicah.

④

Sklepi, priporočila in poročanje. Razprava o pridobljenih izkušnjah ter končni sklepi in priporočila.

⑤

Zunanje komunikacije.

Komunikacijska kampanja.

Glavni rezultati in zaključki projekta CASP2022

Povzetki in glavni rezultati dejavnosti, povezanih s posameznimi izdelki

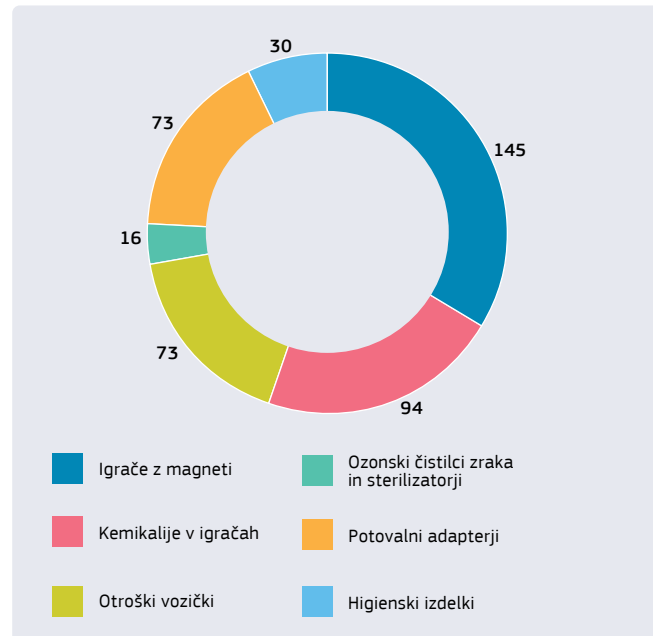
S kombinacijo šestih dejavnosti, povezanih s posameznimi izdelki, so sodelujoči organi za nadzor trga skupaj zbrali 431 vzorcev v skladu z usklajeno metodologijo vzorčenja, opredeljeno za vsako kategorijo izdelka. Vzorčenje je bilo izvedeno na podlagi predhodne izbire vsakega od organov za nadzor trga v skladu s posebnostmi posameznega trga.

Pri vsaki dejavnosti, povezani s posameznim izdelkom, so bili vzorci preizkušeni v enem samem akreditiranem laboratoriju z uporabo skupnega načrta preizkušanja. Poleg laboratorijskih preizkusov so organi za nadzor trga opravili preverjanje opozoril, oznak in navodil v svojih nacionalnih jezikih.

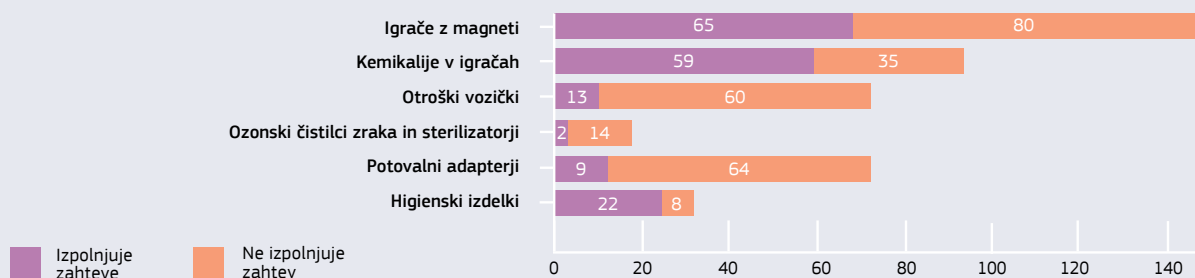
Rezultati preizkusov vseh dejavnosti v okviru projekta CASP2022 temeljijo na preizkušanju določenih izdelkov, ki so jih vzorčili izkušeni organi za nadzor trga. Organi za nadzor trga običajno zbirajo vzorce na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju. Ker vsi organi Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora ne sodelujejo v vseh posameznih dejavnostih, končni rezultati ne zagotavljajo statistično zanesljive slike evropskega enotnega trga. Korektivni ukrepi, sprejeti v zvezi s preizkušeni vzorci, se osredotočajo na odstranitev izdelkov, ki predstavljajo tveganje za zdravje in varnost potrošnikov, s trga.

Spodnji graf prikazuje skupne rezultata preizkušanja za vsako dejavnost, povezano s posameznim izdelkom.

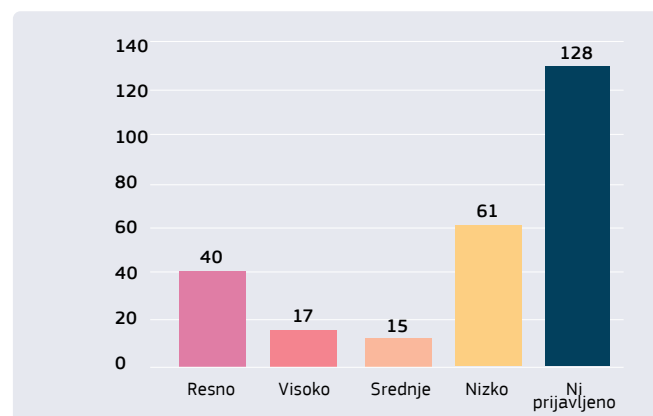
Slika 1 – Skupno število preizkušenih vzorcev (N=431)

Slika 2 – Skupni rezultati preizkusov (vključno z opozorili, oznakami in navodili) (N=431)

Slika 3 – Pregled stopenj tveganja za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=261)

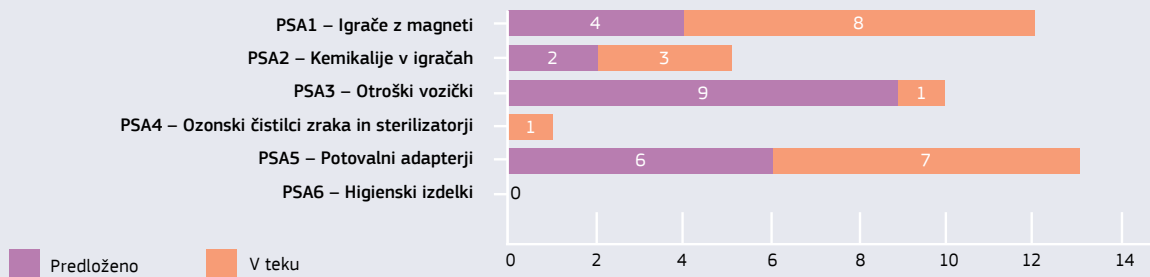
Organi za nadzor trga so za vsak vzorec, ki ni izpolnjeval zahtev, izvedli oceno tveganja, da bi ugotovili in količinsko opredelili tveganja za potrošnike. Ta skupna vaja je vključevala opredelitev resnosti morebitnih poškodb, ki bi jih lahko utrpel uporabnik, in verjetnosti nastanka tovrstnih poškodb. Skupne ocene tveganja so pomemben del dejavnosti na srečanjih, pri čemer organom za nadzor trga omogočajo, da oblikujejo skupne pristope in razpravljajo o zahtevnih primerih. Organi za nadzor trga so imeli tudi priložnost poročati o in izmenjati mnenja o sprejetih korektivnih ukrepih¹.

¹ Rezultati poročil temeljijo na informacijah, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

Tabela 1 - Povzetek korektivnih ukrepov, sprejetih glede na dejavnost, povezano s posameznim izdelkom

SPREJETI KOREKTIVNI UKREPI	PSA1	PSA2	PSA3	PSA4	PSA5	PSA6	SKUPAJ
Odpoklic izdelka iz uporabe pri končnih uporabnikih	5	2	1		12		20
Umik izdelka s trga	6	5	15	2	2		30
Prepoved prodaje izdelka	3						3
Ustavitev prodaje	3	1	2		5		11
Odstranitev seznama izdelkov s spletne tržnice/spletne trgovine	4						4
Zahteva za gospodarski subjekt za spremembo/izboljšanje izdelka	2				7		9
Zahteva za gospodarski subjekt, da izdelek označi z ustreznimi opozorili	18	2	2		11		33
Obveščanje pristojnega organa za nadzor trga						2	2
Obveščanje gospodarskega subjekta o rezultatih preizkusa						6	6
Drugo		10	7				17
Ni prijavljeno	39	15	33	12	27		126
SKUPAJ	80	35	60	14	64	8	261

Slika 4 – Obvestila sistema Safety Gate, izdana na podlagi rezultatov preizkusov CASP2022 (N=41)

Poudarki in glavni rezultati horizontalnih dejavnosti

Horizontalne dejavnosti so organom za nadzor trga omogočile razpravo o izzivih, povezanih z različnimi temami skupnega interesa, izmenjavo mnenj in najboljših praks ter pripravo uporabnih rešitev. Namen smernic, priročnikov in dokumentov s smernicami, pripravljenih v okviru teh dejavnosti, je povečati učinkovitost dejavnosti nadzora trga vseh pristojnih organov za

nadzor trga Evropske unije/Evropskega gospodarskega prostora, in se tudi posredujejo vsem organom za njihovo uporabo.

V spodnji tabeli so povzeti glavni rezultati horizontalnih dejavnosti CASP2022.

Tabela 2 – Horizontalne dejavnosti

HORIZONTALNE DEJAVNOSTI	REZULTATI
Komunikacijski pripomoček	<ul style="list-style-type: none"> • Smernice, ki povzemajo „Skupne pristope in najboljše prakse za komunikacijo CASP“ • Videoposnetki delavnic in usposabljanj
Ocena in obvladovanje tveganja	<ul style="list-style-type: none"> • Smernice o tveganjih • Zbirka študij primerov • Smernice za analitična orodja in podatkovne zbirke za odkrivanje nastajajočih nevarnih izdelkov in tveganj
Nadzor spletnega trga	<ul style="list-style-type: none"> • Zbirka prvih izkušenj, najboljših praks in priporočil v zvezi z Uredbo (Evropska unija) 2019/1020 • Predloga za učinkovitejše poročanje za podpisnike zaveze o varnosti proizvodov • Knjižnica razpoložljivih orodij za nadzor spletnega trga
Blago in izdelki, ki se prodajajo na uličnih tržnicah	<ul style="list-style-type: none"> • Infografike za prodajalce na uličnih tržnicah • Smernice o izvajanju nadzora na uličnih tržnicah

Priporočila

Na podlagi razprav, ki so med projektom potekale med organi za nadzor trga, in splošnih rezultatov dejavnosti je bil za vsako dejavnost oblikovan strukturiran sklop priporočil, ki so bila namenjena gospodarskim subjektom, potrošnikom ter evropskim in nacionalnim organom. Celotna različica teh priporočil je na voljo na koncu tega poročila, posebna priporočila v zvezi z vsako dejavnostjo pa so na voljo v posebnih poročilih o dejavnostih.

1. Projekt CASP2022

1.1. Opis projekta CASP2022 in njegovih dejavnosti

Splošni opis

CASP2022 je četrta izvedba rednih projektov CASP. Projekt CASP2022 je sestavljen iz dveh vrst dejavnosti:

- dejavnosti preizkušanja, ki se osredotočajo na preizkušanje vzorcev iz opredeljenih kategorij izdelkov tako, da se sprejmejo usklajena merila za preizkušanje in vzorčenje;
- izmenjavo znanja in razpravo za razvoj in izboljšanje obstoječih metodologij in skupnih pristopov glede na različne vidike nadzora trga.

Pred začetkom projekta CASP2022 je Generalni direktorat za pravosodje in potrošnike koordiniral postopek določanja prednostnih nalog, da bi zbral prispevke držav članic in držav EGP glede izbire izdelkov in področij za usklajevalne dejavnosti. Organi za nadzor trga so za projekt CASP2022 izbrali naslednjih šest dejavnosti, povezanih s posameznimi izdelki, in štiri horizontalne dejavnosti.

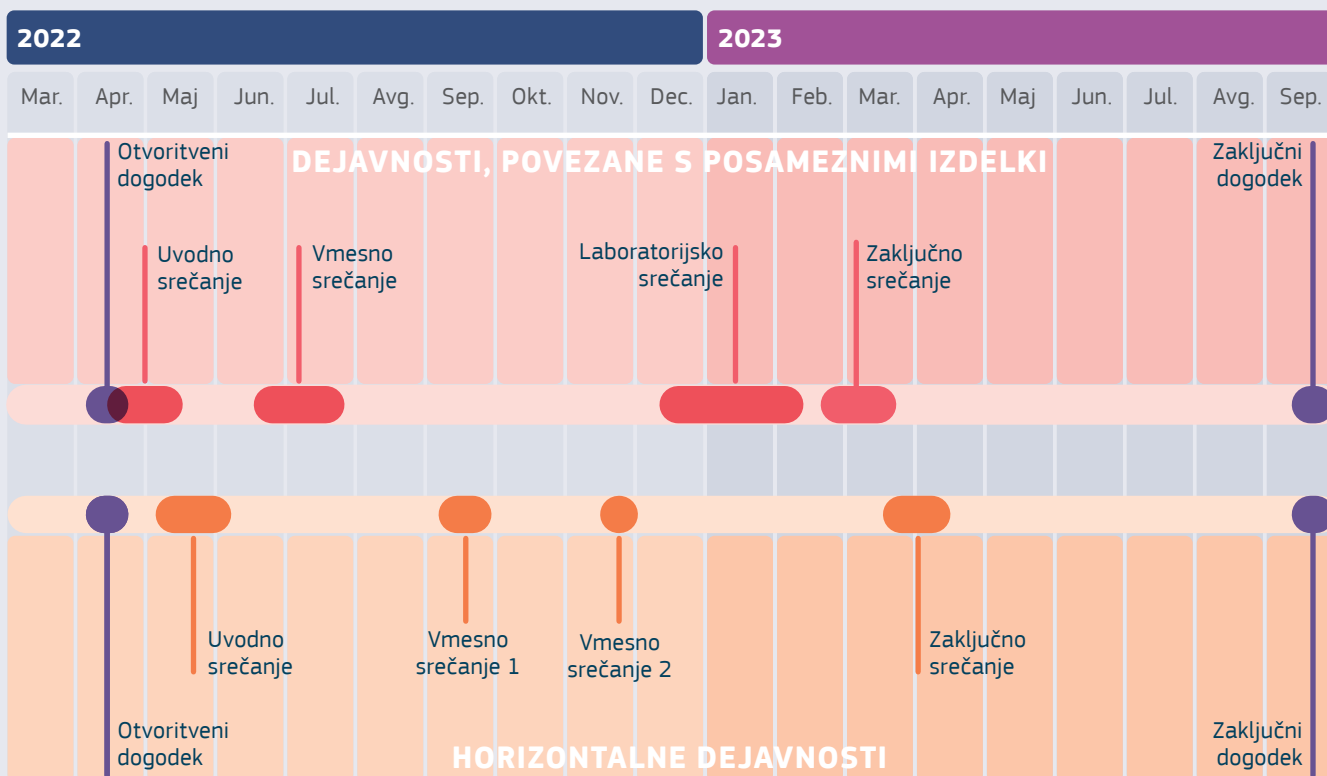
DEJAVNOSTI, POVEZANE S POSAMEZNIMI IZDELKI

1. Igrače z magneti
2. Kemikalije v igračah
3. Otroški vozički
4. Ozonski čistilci zraka in sterilizatorji
5. Potovalni adapterji
6. Higienski izdelki

HORIZONTALNE DEJAVNOSTI

1. Komunikacijski pripomoček
2. Ocena in obvladovanje tveganja
3. Nadzor spletnega trga
4. Blago in izdelki, ki se prodajajo na uličnih tržnicah

Slika 5 – Časovni razpored dejavnosti projekta CASP2022

1.2. Sodelujoči organi za nadzor trga

V projektu CASP2022 je sodelovalo 37 organov iz 22 različnih držav članic EU/držav EGP.

DRŽAVA	MSA/CARINSKI ORGAN	PSA1	PSA2	PSA3	PSA4	PSA5	PSA6	HA1	HA2	HA3	HA4
Avstrija	Zvezno ministrstvo za socialne zadeve, zdravje, oskrbo in varstvo potrošnikov (BMSGPK)	x	x	x			x	x			
Belgija	Zvezna javna služba za gospodarstvo – Generalni direktorat za kakovost in varnost	x		x					x	x	x
	Zvezna javna služba za zdravje, varnost prehranske verige in okolje						x			x	
	Zvezna agencija za zdravila in zdravstvene izdelke									x	
Bolgarija	Komisija za varstvo potrošnikov			x				x			
Ciper	Služba za varstvo potrošnikov, Ministrstvo za energetiko, trgovino in industrijo	x				x					
	Oddelek za električne in strojne storitve, Ministrstvo za promet, komunikacije in dela					x					
	Oddelek za inšpekcijo dela, Ministrstvo za delo, socialno varstvo in socialno zavarovanje							x	x		
Češka	Češka trgovinska inšpekcija	x		x	x			x		x	
	Ministrstvo za industrijo in trgovino							x	x	x	x
Estonija	Organ za varstvo potrošnikov in tehnične predpise		x					x			
Finska	Finska agencija za varnost in kemikalije (Tukes)					x			x	x	
	Finski okoljski inšpektorat							x			
Francija	Generalni direktorat za politiko konkurence, varstvo potrošnikov in nadzor nad goljufijami		x				x	x			
	Generalni direktorat za carine in trošarine					x					
	Služba za spremljanje vozil in motorjev - Ministrstvo za ekološki prehod in ozemeljsko kohezijo/Ministrstvo za energetski prehod							x			
Hrvaška	Državni inšpektorat	x		x			x				
Irska	Komisija za konkurenco in varstvo potrošnikov	x	x			x		x	x	x	x
Islandija	Stanovanjski in gradbeni organ	x		x							
Latvija	Center za varstvo pravic potrošnikov	x		x				x		x	
Litva	Državni organ za varstvo pravic potrošnikov							x			
Luxembourg	Luksemburški inštitut za standardizacijo, akreditacijo, varnost in kakovost blaga in storitev (ILNAS) – Oddelek za nadzor trga	x						x			
Malta	Malteški organ za konkurenco in varstvo potrošnikov	x	x	x		x					
Nemčija	Uprava okrožja Kölna	x		x		x					
	Vlada Zgornje Bavarske – trgovinski inšpektorat	x									
	Uprava okrožja Düsseldorf					x		x			
	Uprava okrožja Detmold							x			
	Ministrstvo za okolje in varstvo potrošnikov Saarland							x			
	Bavarski nadzorni organ za trgovino										x
Norveška	Norveški direktorat za civilno zaščito (DSB)	x								x	
Poljska	Urad za konkurenco in varstvo potrošnikov		x			x		x			
Portugalska	Generalni direktorat za potrošnike			x							
Slovaška	Slovaška trgovinska inšpekcija		x		x					x	
Slovenija	Zdravstveni inšpektorat		x								
	Tržni inšpektorat Republike Slovenije				x				x	x	
Švedska	Švedska agencija za kemikalije		x							x	
	Švedski nacionalni odbor za električno varnost			x	x						
SKUPAJ		13	9	10	4	10	4	17	6	12	4

2. Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki

Vzorčenje je bilo izvedeno na podlagi predhodne izbire vsakega od organov za nadzor trga v skladu s posebnostmi posameznega trga.

2.1. Igrače z magneti

Dejavnost je bila osredotočena na igrače z magneti, namenjene otrokom, starejšim in mlajšim od 36 mesecev. Sodelujoči organi za nadzor trga so skupaj zbrali 145 vzorcev. 50 vzorcev je bilo zbranih na spletu, 95 pa v fizičnih trgovinah.

Merila preizkušanja

Vzorčeni izdelki so bili preizkušeni v skladu z usklajenim evropskim standardom EN 71-1:2014+A1:2018 Varnost igrač – 1. del: Mehanske in fizikalne lastnosti. Klavzula 4.23 standarda določa varnostne zahteve za igrače, ki vključujejo magnetne in magnetne komponente

Rezultati preizkusov

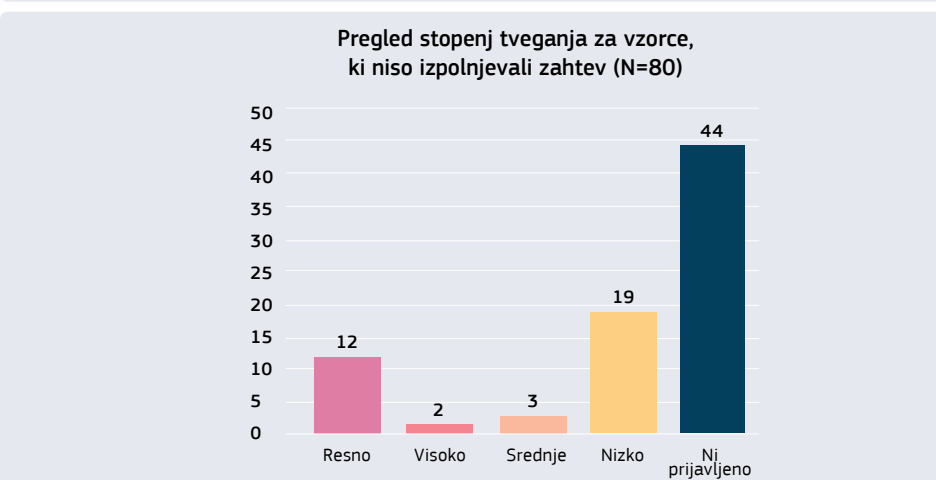
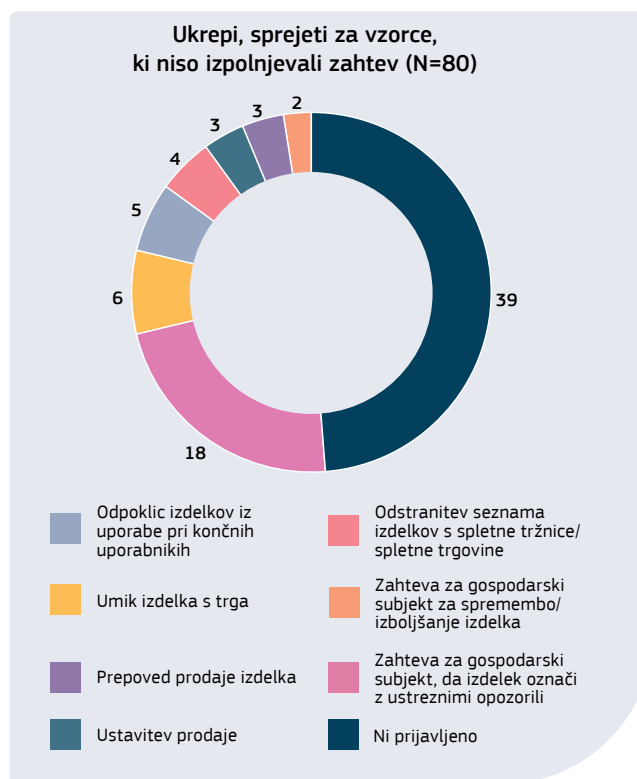
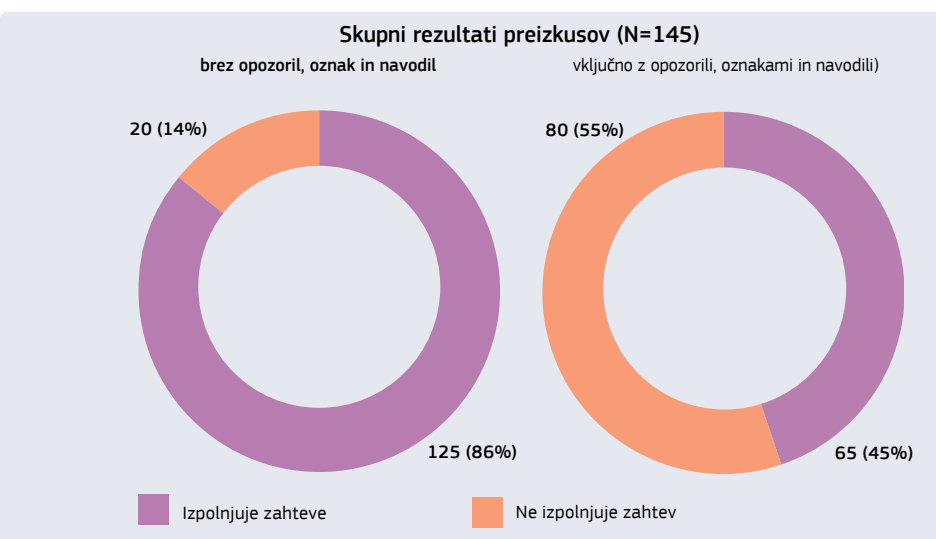
Skupaj 20 od 145 preizkušenih izdelkov ni izpolnjevalo vsaj ene od zahtev, ki jih je ocenil laboratorij in so bile opredeljene v končnem načrtu preizkušanja. Preostalih 125 vzorcev je izpolnjevalo vse zahteve.

Glavni razlogi za neskladnost so bili najdeni v klavzuli 4.22 Majhne kroglice in klavzuli 4.23 Magneti. Posebno skrb zbujajo majhni magneti, ki znatno presegajo dovoljeno omejitev indeksa magnetnega pretoka. Glede na rezultate preizkusov je treba posebno pozornost nameniti novim igračam, kot so kocke „neocube“. Te igrače predstavljajo tveganje za poškodbe, saj so sestavljene iz majhnih močnih magnetov, ki jih majhni otroci lahko pogoltnejo ali vdihnejo.

Stopnje tveganja in sprejeti ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja in se odločili, katere korektivne ukrepe je treba sprejeti².

Po izvedenih ukrepih, ki jih je sprožila kampanja skupnega preizkušanja, se je za štiri izdelke izdalo obvestilo v sistemu Safety Gate, obvestila za osem izdelkov pa so v teku.

² Rezultati poročil temeljijo na informacijah, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

2.2. Kemikalije v igračah

Dejavnost je bila osredotočena na igrače iz mehke in trde plastike, namenjene otrokom, starejšim od 36 mesecev in mlajšim od 36 mesecev. Sodelujoči organi za nadzor trga so skupaj zbrali 94 vzorcev. 19 vzorcev je bilo zbranih na spletu, 75 pa v fizičnih trgovinah.

Merila preizkušanja

Preizkušanje je bilo osredotočeno na odkrivanje prisotnosti nedovoljenih nevarnih kemikalij, ki ogrožajo zdravje ljudi.

Natančneje, načrt preizkušanja je bil osredotočen na odkrivanje:

- ftalatov, policikličnih aromatskih ogljikovodikov in kadmija v skladu s Prilogo XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 o registraciji, vrednotenju, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH);
- migracije 17 kovin, ki jih omejuje Direktiva o varnosti igrač (2009/48/ES), razen kroma (VI) in organskega kositra;
- formaldehida, bisfenola A, fenola in zaviralcev gorenja v zvezi z dodatkom C k Prilogi II k Direktivi o varnosti igrač.

Rezultati preizkusov

Skupno je 86 od 94 vzorcev, ki jih je preizkusil laboratorij, izpolnjevalo zdravstvene in varnostne zahteve iz končnega načrta preizkušanja. Nevarne kemikalije nad mejnimi vrednostmi so bile odkrite izključno v igračah, ki so v celoti ali delno izdelane iz mehke plastike.

Na splošno 14 % igrač, namenjenih otrokom, starejšim od 36 mesecev, ni izpolnjevalo zahtev, v primerjavi s 4 % igrač, namenjenih otrokom, mlajšim od 36 mesecev.

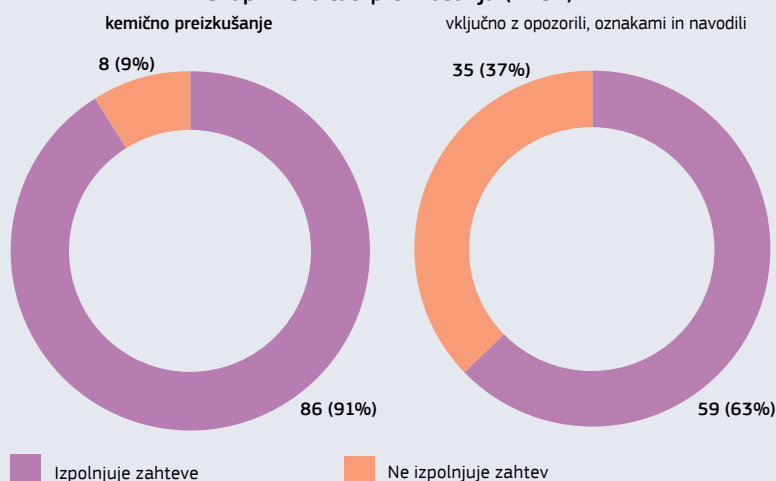
Stopnje tveganja in sprejeti ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja in se odločili, katere korektivne ukrepe je treba sprejeti³.

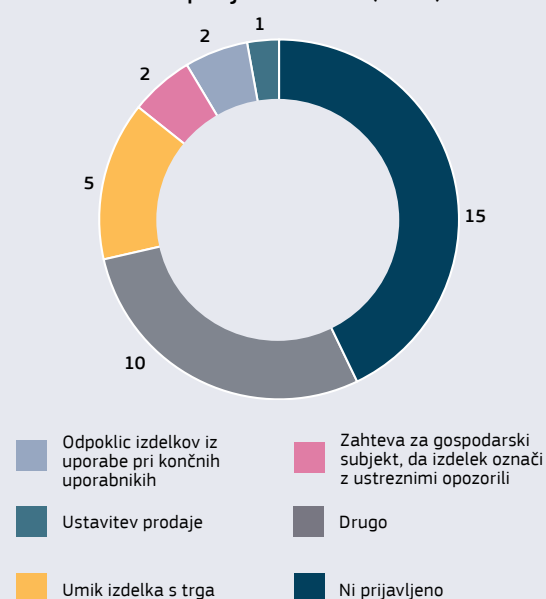
Ocenjeno je bilo, da osem vzorcev, ki ni izpolnjevalo zahtev kemijskega preizkušanja, predstavlja resno ali visoko tveganje.

Po izvedenih ukrepih, ki jih je sprožila kampanja skupnega preizkušanja, se je za dva izdelka izdalo obvestilo v sistemu Safety Gate, obvestila za tri izdelke pa so v teku.

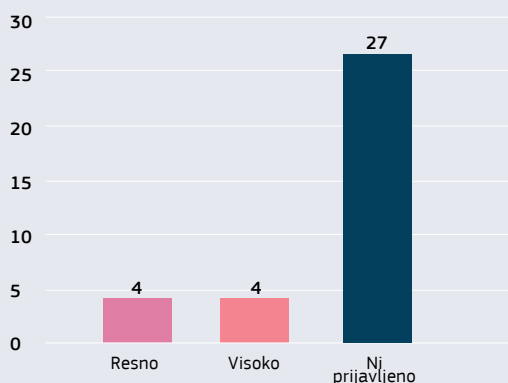
Skupni rezultati preizkušanja (N=94)

Ukrepi, sprejeti za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=35)

Pregled stopenj tveganja za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=35)

³ Rezultati poročil temeljijo na informacijah, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

2.3. Otroški vozički

Dejavnost je bila osredotočena na otroške vozičke, namenjene otrokom do 15 kg, vključno z vgrajeno ploščadjo, na kateri lahko stoji otrok do 20 kg. Sodelujoči organi za nadzor trga so skupaj zbrali 73 vzorcev. 21 vzorcev je bilo zbranih na spletu, 52 pa v fizičnih trgovinah.

Merila preizkušanja

Načrt preizkušanja je vključeval izbor klavzul iz EN 1888-1:2018 s poudarkom na mehanskih nevarnostih in trajnostjo oznak. Z dodatnimi preizkusi v skladu s standardom 1466:2014/AC:2015 so bile ocenjene lastnosti, kot so sistem varnostnih pasov ali ročaj(-i) za nošenje pri otroških vozičkih, ki se lahko iz sedežev zložijo v ležeče ohišje otroških vozičkov.

Rezultati preizkusov

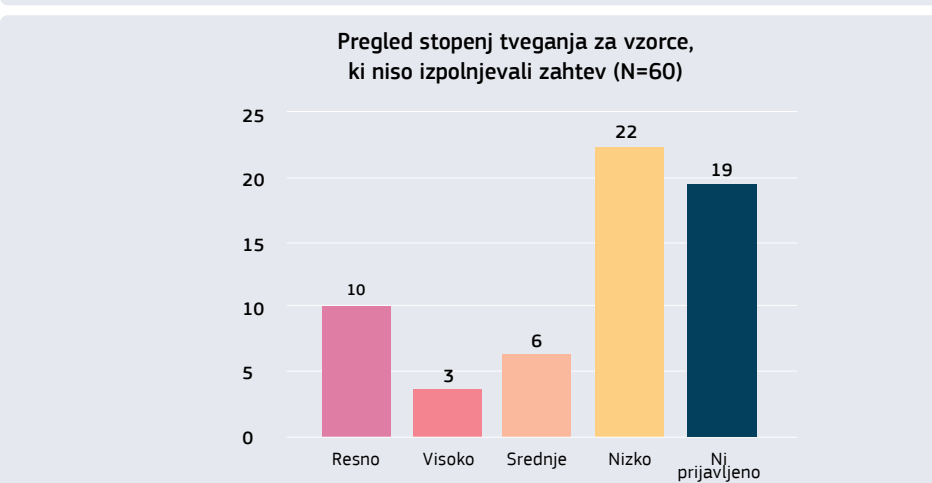
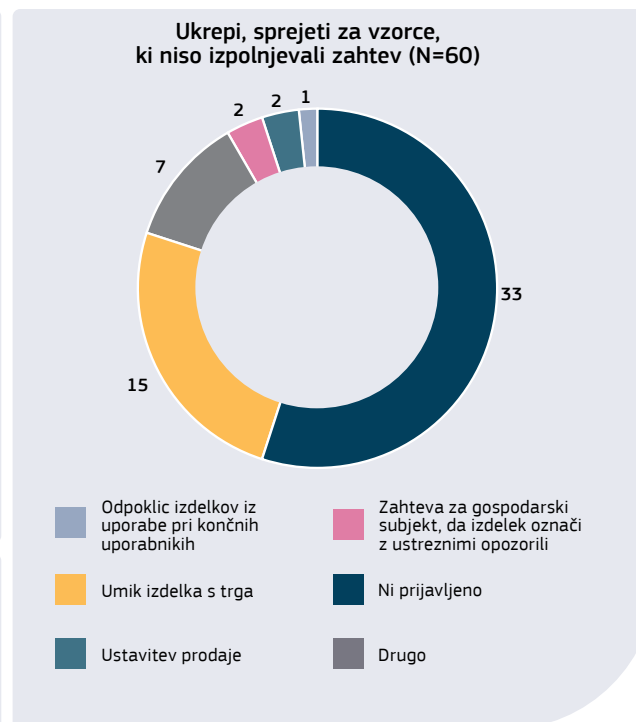
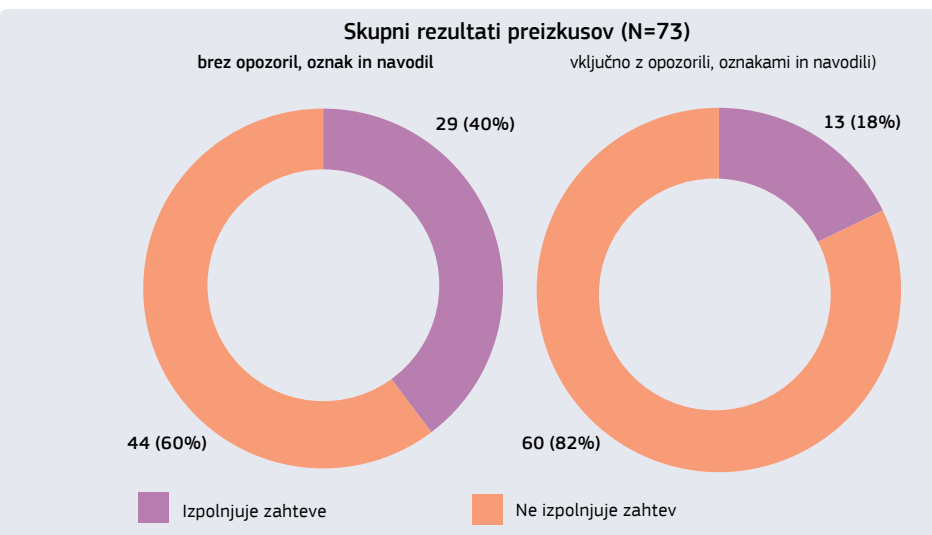
Skupno je 29 od 73 vzorcev, ki jih je preizkusil laboratorij, izpolnjevalo tehnične zahteve iz končnega načrta preizkušanja.

Večje število vozičkov ni izpolnjevalo zahtev iz klavzul 8.1 Zaščitna funkcija (15 vzorcev), 8.3 Nevarnost zaradi gibljivih delov (14 vzorcev) in 8.10 Strukturna celovitost (29 vzorcev).

Stopnje tveganja in sprejeti ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja in se odločili, katere korektivne ukrepe je treba sprejeti⁴.

Po izvedenih ukrepih, ki jih je sprožila kampanja skupnega preizkušanja, se je za devet izdelkov izdalo obvestilo v sistemu Safety Gate, obvestilo za dodatni izdelek pa je v teku.

⁴ Rezultati poročil temeljijo na informacijah, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

2.4. Ozonski čistilci zraka in sterilizatorji

Dejavnost je bila osredotočena na ozonske čistilce zraka in sterilizatorje, ki se napajajo iz električnega omrežja, ali ozonske čistilce zraka in sterilizatorje, ki stojijo na površini. Sodelujoči organi za nadzor trga so skupaj zbrali 16 vzorcev. 14 vzorcev je bilo zbranih na spletu, 2 pa v fizičnih trgovinah.

Merila preizkušanja

Načrt preskušanja je vključeval zahteve naslednjih standardov:

- **EN 60335-1:2012 Varnost gospodinjskih in podobnih električnih aparatov.** Ta standard določa glavne zahteve za vse gospodinjske aparate, ki se napajajo iz električnega omrežja, in se uporablja v povezavi z ustreznimi specializiranimi standardi, kot je EN 60335-2-65 Posebne zahteve za aparate za čiščenje zraka. Izveden je bil izbor preizkusov z uporabo ustreznih klavzul, da bi ugotovili glavna električna in mehanska tveganja, ki jih predstavljajo vzorci.
- **EN 60335 Gospodinjski in podobni električni aparati – del 2–109: Posebne zahteve za naprave za obdelavo vode z UV-sevanjem.** Pri oceni, ali je nastali ozon presegel mejne vrednosti, določene v standardu, se je uporabljala zlasti klavzula 32 Sevanje, strupenost in podobne nevarnosti.

- **EN 62471:2008 Fotobiološka varnost sijalk in sistemov s sijalkami.** Laboratorij je ta standard uporabil kot merilo za varnost vira UV-sevanja in, čeprav posamezne klavzule niso bile obravnavane, je bilo podano mnenje o skladnosti zadevnega sistema s sijalkami.

Rezultati preizkusov

Skupno je 14 od 16 vzorcev, ki jih je preizkusil laboratorij, ni izpolnjevalo zahtev iz končnega načrta preizkušanja.

44 % vzorcev ni izpolnjevalo zahtev standarda EN 62471:2008 Fotobiološka varnost sijalk in sistemov s sijalkami, 63 % vzorcev pa ni izpolnjevalo zahtev klavzule 32 standarda EN 60-335-2-109 Sevanje, strupenost in podobne nevarnosti.

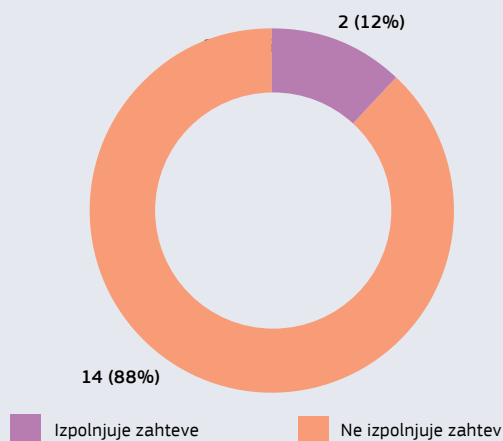
Stopnje tveganja in sprejeti ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja in se odločili, katere korektivne ukrepe je treba sprejeti⁵.

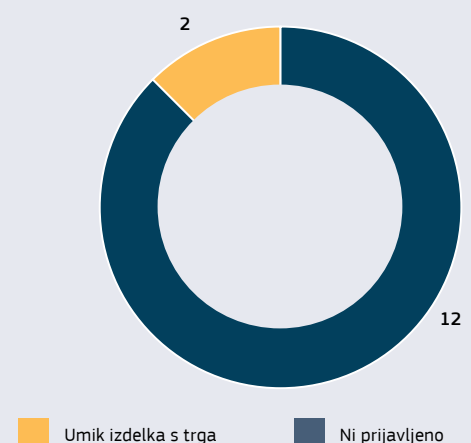
Po izvedenih ukrepih, ki jih je sprožila kampanja skupnega preizkušanja, je eno obvestilo za sistem Safety Gate v teku.

Skupni rezultati preizkusov (N=16)

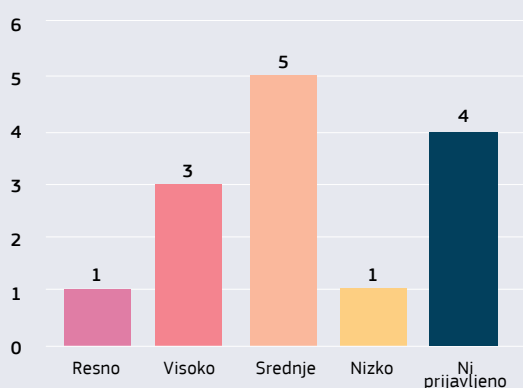
vkjučno z opozorili, oznakami in navodili)

Ukrepi, sprejeti za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=14)

Pregled stopenj tveganja za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=14)

⁵ Rezultati poročil temeljijo na informacijah, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

2.5. Potovalni adapterji

Dejavnost je bila osredotočena na dve kategoriji izdelkov: univerzalni in preprosti potovalni adapterji. Sodelujoči organi za nadzor trga so skupaj zbrali 73 vzorcev. 12 vzorcev je bilo zbranih na spletu, 61 pa v fizičnih trgovinah.

Merila preizkušanja

Načrt preizkušanja za to dejavnost je vključeval izbor klavzul iz standarda IEC 60884-2-5:2017 Vtiči in vtičnice za gospodinjstvo in podobne namene – deli 2–5: Posebne zahteve za adapterje (ki vsebuje potovalne adapterje AA iz Priloge). Standard se uporablja skupaj z IEC 60884-1:2002, Spremembo 1: 2006 in Spremembo 2: 2013 Vtiči in vtičnice za gospodinjstvo in podobne namene – 1. del: Splošne zahteve.

Rezultati preizkusov

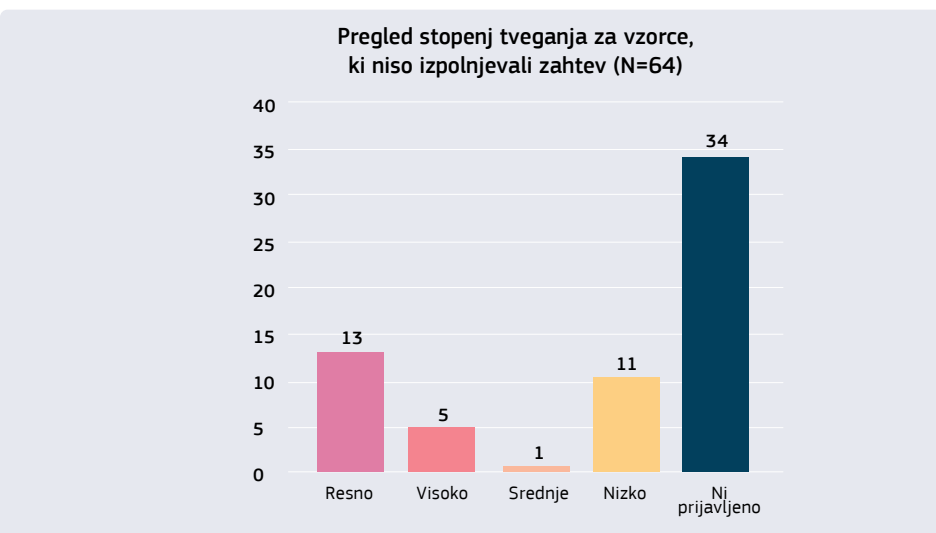
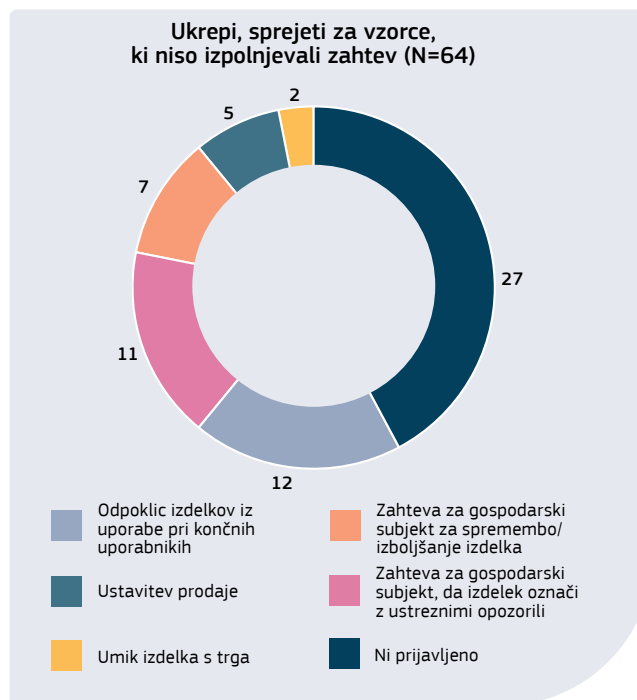
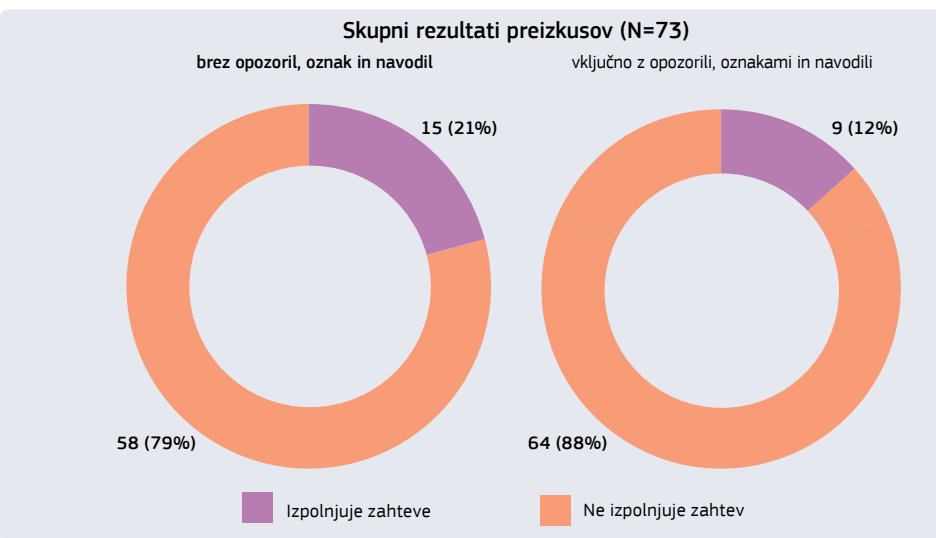
Skupaj 58 od 73 potovalnih adapterjev, ki jih je preskusil laboratorij, ni izpolnjevalo vsaj ene od tehničnih zahtev, opredeljenih v končnem načrtu preizkušanja. Preostalih 15 vzorcev je izpolnjevalo vse zahteve iz končnega načrta preizkušanja.

Skupno 84 % preprostih potovalnih adapterjev in 75 % univerzalnih potovalnih adapterjev ni izpolnjevalo vsaj ene od zahtev iz električnih in mehanskih preizkusov. Glavne težave potovalnih adapterjev so bile povezane z načinom njihove izdelave, natančneje z dostopnostjo vtičnih kontaktov pod napetostjo, neučinkovitimi ali manjkajočimi zaklopi, pregrevanjem znotraj adapterja in neustrezno ureditvijo ozemljitve.

Stopnje tveganja in sprejeti ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja in se odločili, katere korektivne ukrepe je treba sprejeti⁶.

Po izvedenih ukrepih, ki jih je sprožila kampanja skupnega preizkušanja, se je za šest izdelkov izdalo obvestilo v sistemu Safety Gate, obvestila za sedem dodatnih izdelkov pa so v teku.

⁶ Rezultati poročil temeljijo na informacijah, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

2.6. Higijenski izdelki

Dejavnost je bila osredotočena na otroške plenice, nemedicinske podloge, vložke ali ščitnike za inkontinenco, zunanje menstrualne izdelke (higijske vložke in dnevne vložke) in notranje menstrualne izdelke (tamponi z aplikatorjem ali brez njega). Sodelujoči organi za nadzor trga so skupaj zbrali 30 vzorcev. Vsi vzorci so bili zbrani v fizičnih trgovinah.

Merila preizkušanja

Načrt preizkušanja je vključeval naslednje evropske standarde in uredbe:

- EN ISO 10993-18 – kemična opredelitev lastnosti materialov (izračun AET);
- EN ISO 10993-5 – preizkušanje za ugotavljanje citotoksičnosti in vitro;
- EN ISO 10993-23 – preizkušanje draženja;
- EN ISO 11737 – preskušanje vsebnosti biološkega bremena – določevanje populacije mikroorganizmov (samo tamponi);
- REACH – presejanje snovi, ki vzbujajo veliko skrb (SVHC).

Rezultati preizkusov

Skupno je 22 vzorcev izpolnjevalo vse zahteve načrta preizkušanja. Osem vzorcev ni izpolnjevalo zahtev preskusov za ugotavljanje citotoksičnosti (zaviranje rasti celic < 30 %).

Rezultati kažejo, da razen enega higijskega vložka predvsem otroške plenice (7 od 11 vzorcev) niso izpolnjevale zahteve standarda EN ISO 10993-5:2009.

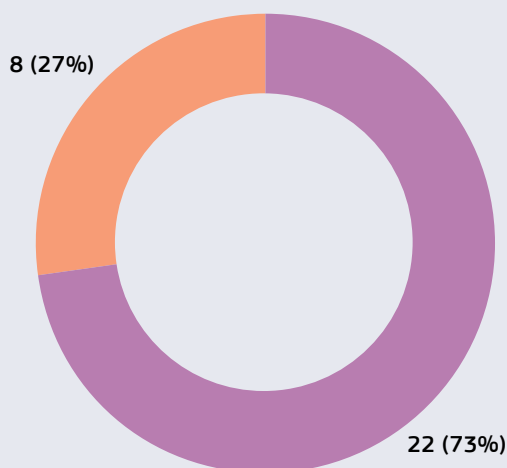
Stopnje tveganja in sprejeti ukrepi

Na podlagi rezultatov preizkusov so organi za nadzor trga izvedli ocene tveganja in se odločili, katere ukrepe je treba sprejeti⁷.

Vseh osem vzorcev, ki ni izpolnjevalo zahtev, je bilo opredeljenih kot vzorci z nizkim tveganjem. Organi za nadzor trga so o rezultatih obvestili gospodarske subjekte.

Skupni rezultati preizkusov (N=30)

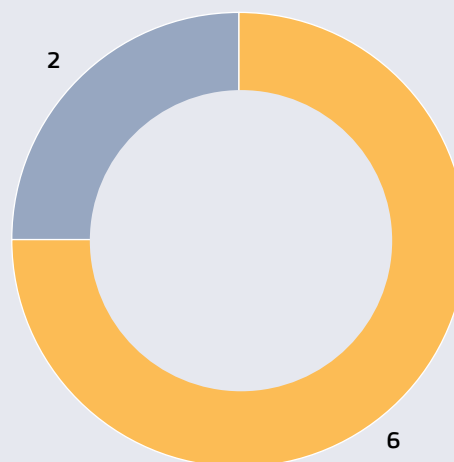
vkjučno z opozorili, oznakami in navodili)

Izpolnjuje zahteve

Ne izpolnjuje zahtev

Ukrepi, sprejeti za vzorce, ki niso izpolnjevali zahtev (N=8)

Obveščen odgovoren organ za nadzor trga

Obveščen gospodarski subjekt o rezultatih preizkusa

⁷ Rezultati poročil temeljijo na informacijah, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

3. Horizontalne dejavnosti

Horizontalne dejavnosti organom za nadzor trga omogočajo, da razpravljajo o izzivih, povezanih z različnimi temami skupnega interesa, izmenjujejo mnenja in najboljše prakse ter pripravijo uporabne rešitve o tem, kako izboljšati obstoječe metodologije in orodja. Cilj vsake dejavnosti je s pripravo smernic, orodij in študij izboljšati sodelovanje med organi za nadzor trga in uskladiti postopke nadzora trga na evropski ravni.

3.1. Komunikacijski pripomoček

Kontekst

Komunikacijski pripomoček je bil zasnovan za izboljšanje notranjih in zunanjih komunikacijskih prizadevanj organov za nadzor trga, povezanih z varnostjo izdelkov. Čeprav imajo organi za nadzor trga, ki sodelujejo v projektih CASP, na splošno visoko raven tehničnega in pravnega strokovnega znanja, nimajo vedno posebnih izkušenj na področju komunikacije. Ker ima komunikacija s potrošniki in gospodarskimi subjekti pomembno vlogo pri uspehu projekta CASP, je bil cilj dejavnosti opredeliti posebne potrebe, izzive in najboljše prakse v zvezi z uporabo komunikacijskih orodij in virov za projekte CASP. Čeprav je bila dejavnost namenjena predvsem oddelkom za komuniciranje organov za nadzor trga, je bilo imenovane strokovnjake za komuniciranje težko mobilizirati, predvsem zaradi dejstva, da veliko organov za nadzor trga nima imenovanega oddelka za komuniciranje.

Cilji

Cilj dejavnosti je bil povečati uporabo komunikacijskih virov in orodij s strani organov za nadzor trga ter jih spodbuditi k dejavnejši vlogi pri razvoju in širjenju komunikacijskega gradiva. Dejavnost je bila osredotočena tudi na spodbujanje medsebojne izmenjave in sodelovanja med organi za nadzor trga, da bi vzpostavili in ohranili mrežo strokovnjakov za komuniciranje. Posebni cilji dejavnosti so bili:

- organom za nadzor trga zagotoviti orodja in smernice za učinkovitejše komuniciranje na nacionalni/lokalni ravni z uporabo različnih vrst medijev;
- racionalizirati in načrtovati skupno strategijo za boljše razširjanje in uporabo komunikacijskega gradiva, pripravljenega za dejavnosti CASP.

Postopek

Komunikacijski pripomoček je bil organiziran na podlagi glavnih rezultatov s pristopom od spodaj navzgor. Čeprav je sprva le 7 organov za nadzor trga izrazilo zanimanje za dejavnost, so si prizadevali aktivirati več udeležencev, tako da je na koncu sodelovalo 17 organov za nadzor trga iz 13 držav. Dejavnosti so se udeležili strokovnjaki za komuniciranje in uradniki, ki sodelujejo pri nadzoru trga in se zanimajo za vprašanja komuniciranja. Zaradi raznolike skupine in cilja boljšega povezovanja organov za nadzor trga je bilo prvo vmesno srečanje organizirano kot osebno srečanje, kar je organom za nadzor trga omogočilo povezovanje in mreženje že na začetku dejavnosti. Za dejavnost sta bila opredeljena dva glavna rezultata:

- **smernice**, ki povzemajo „**Skupne pristope in najboljše prakse za komunikacijo CASP**“;
- **delavnice in usposabljanje o komunikacijskih temah z videoposnetki, ki so nastali kot rezultat.**

Priprava smernic in videoposnetkov je potekala v tesnem sodelovanju z organi za nadzor trga, da bi zagotovili, da so razprave o izzivih in možnih rešitvah v skladu z njihovimi prednostnimi nalogami in potrebami. Delavnice in okrogle mize so organom za nadzor trga omogočile, da so se skupaj odločali o temah in osredotočenosti smernic in videoposnetkov. Ker so organi za nadzor trga poudarili tudi potrebo po boljšem razumevanju in izmenjavi informacij o institucionalnem ustroju in delu svojih kolegov v drugih državah EU/EGP, je bila pripravljena anketa za organe za nadzor trga, ki naj bi dodatno opredelila kompetence organov za nadzor trga in jim omogočila boljše povezovanje in sodelovanje na področju komunikacijskih tem.

REZULTATI

Smernice, ki vključujejo ugotovitve ankete za organe za nadzor trga

V smernicah so opredeljene možnosti, kako lahko organi za nadzor trga združijo svoja komunikacijska prizadevanja, da bi okrepili nadaljnje sodelovanje med samimi organi za nadzor trga ter med organi za nadzor trga in GD JUST. Vključujejo različne načine, kako lahko organi za nadzor trga na nacionalni in evropski ravni izboljšajo kakovost in učinkovitost komunikacijskih sporočil, namenjenih potrošnikom in gospodarskim subjektom na enotnem trgu. Glavni rezultati ankete so poudarjeni v smernicah in so podlaga za predlagane oblike sodelovanja v zvezi z zunanjimi komunikacijskimi kampanjami.

Videoposnetki

Videoposnetki o komunikacijskih temah, ki naj bi organom za nadzor trga pomagali opredeliti možnosti za združevanje komunikacijskih prizadevanj ter izboljšati kakovost in učinkovitost njihovih komunikacijskih sredstev. Teme vključujejo: kako ustvariti majhna opozorila/opozorilna sporočila, kako deliti komunikacijsko izkušnjo, smernice in zamisli za souporabo blagovnih znamk („co-branding“), pregled štirih glavnih družbenih medijev (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube) in poudarek na Instagramu.

3.2. Ocena in obvladovanje tveganja

Kontekst

Dosledna analiza trga in ocena tveganja sta bistvenega pomena za nadzor trga, še posebej pomembno pa je obravnavanje nastajajočih tveganj. Organi za nadzor trga morajo proaktivno pristopiti k prepoznavanju nastajajočih trendov in prihodnjih groženj ter spodbujati zaupanje potrošnikov in pošteno konkurenco na trgu. Za optimizacijo virov **je ključnega pomena strateški pristop, ki temelji na tveganju, tako da se lahko prizadevanja za nadzor trga usmerijo v proizvode, ki z vidika zdravja in varnosti vzbujaajo največjo skrb.**

Cilji

Dejavnost je dopolnila prejšnje dejavnosti ocenjevanja tveganja in horizontalnega upravljanja z zagotavljanjem praktičnih orodij in rešitev za spopadanje z novimi izzivi. Posebni cilji so vključevali:

- pripravo smernic o nastajajočih tveganjih v Evropski uniji in načinih njihovega obvladovanja;
- pripravo skupne metodologije za učinkovito ocenjevanje in upravljanje tveganj na podlagi podatkov;
- razpravo o in pripravo nabora študij primerov na podlagi posebnega strokovnega znanja tehničnega strokovnjaka in organov za nadzor trga, ki sodelujejo pri dejavnosti.

Postopek

Dejavnost je bila osredotočena na krepitev strateških zmogljivosti organov in pomoč pri usmerjanju omejenih organizacijskih virov v najučinkovitejše posege. Razvit je bil skupen pristop v sedmih korakih, ki prikazuje, kako prepoznati in količinsko opredeliti tveganja (ocena tveganja) ter kako jih prednostno opredeliti in jih obvladovati (obvladovanje tveganja). Na podlagi potreb organov za nadzor trga so se odločili, da se bodo osredotočili na štiri korake iz te metodologije pristopa:

- prepoznavanje tržnih tveganj;
- razvoj strategije;
- strateški pregled in preoblikovanje;
- načrtovanje ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih in obvladovanje incidentov.

REZULTATI

Smernice 1	Smernice o tveganjih, ki se pojavljajo na evropskem trgu, ter načinov za njihovo prepoznavanje in odpravljanje.
Smernice 2	Smernice, ki zagotavljajo skupni pristop za učinkovito oceno in obvladovanje tveganja na podlagi podatkov ter nabor orodij in praktičnih nasvetov za organe za nadzor trga.
Zbirka študij primerov	Izbor štirih študij primerov, vključenih v smernice o odločanju na podlagi tveganja za ciljno usmerjene izvršilne ukrepe v zvezi z nevarnimi izdelki.

3.3. Nadzor spletnega trga

Kontekst

Prilagoditev in vključitev orodij in tehnik za nadzor spletnega trga v skladu s potrebami organov je ključnega pomena za zagotavljanje učinkovitega nadzora trga. Uredba o nadzoru trga 2019/1020⁸ med ključnimi izboljšavami organom za nadzor trga zagotavlja učinkovitejša izvršilna orodja za obravnavo spletne prodaje, kot so prikrito nakupovanje (možnost nakupa vzorcev izdelkov pod pretvezo) in pooblastila za odstranjevanje vsebin spletnih strani (možnost za omejitev ali blokiranje dostopa do spletnih vmesnikov).

Cilji

V okviru te dejavnosti so bile preučene izkušnje organov za nadzor trga z nadzorom spletnega trga ter zbrani izzivi in najboljše prakse, da bi dopolnili smernice, pripravljene v okviru prejšnjih dejavnosti CASP. Posebni cilji dejavnosti so bili:

- **zbiranje prvih izkušenj** in najboljših praks v zvezi z novo dodeljenimi pooblastili na podlagi Uredbe (EU) 2019/1020;
- **priprava predloge za boljše poročanje o nevarnih izdelkih** podpisnikom zaveze o varnosti proizvodov;
- **dopolnitev obstoječih orodij** s praktičnimi priročniki za izvajanje za organe za nadzor trga;
- **iskanje rešitev za skupne izzive in nove teme**, kot sta neposredno pošiljanje in uporaba verige podatkovnih blokov za nadzor trga.

Postopek

Dejavnost je bila organizirana na podlagi razvoja glavnih rezultatov. Z medsebojnim sodelovanjem v mini projektih skupinah so organi za nadzor trga zbrali izzive in najboljše prakse v zvezi z novimi pooblastili, podeljenimi z Uredbo (EU) 2019/1020, neposrednim pošiljanjem in verigo podatkovnih blokov. Na delavnici je bila predstavljena in prikazana uporaba verige podatkovnih blokov za namene nadzora trga, predstavljenih je bilo več primerov, s katerimi so bili poudarjeni ukrepi, ki jih je treba sprejeti, kadar se izdelki prodajajo prek neposrednega pošiljanja, organi za nadzor trga pa so lahko izmenjali izkušnje o uporabi prikritega nakupovanja in pooblastil za odstranitev spletnih vsebin. Na srečanjih so bili predstavljeni obstoječi viri ter nova orodja in tehnike. Na koncu so skupaj razpravljali o seznamu točk, ki jih je treba dodati zavezi o varnosti proizvodov, in jih oblikovali v obliki predloge.

REZULTATI

Zbirka prvih izkušenj, najboljših praks in priporočil v zvezi z Uredbo (EU) 2019/1020

Zbirka dragocenih vpogledov v izkušnje organov za nadzor trga z novimi pooblastili, ki jih podeljuje Uredba, s poudarkom na obstoječih virih, spletnih orodjih, tehnikah in najboljših praksah za učinkovito izvajanje prikritega nakupovanja in odstranjevanja spletnih vsebin.

Predloga za učinkovitejše poročanje za podpisnike zaveze o varnosti proizvodov

Podpisniki zaveze in organi za nadzor trga so skupaj razvili predlogo, ki organom za nadzor trga pomaga pri bolj organiziranem in poenostavljenem poročanju o ugotovitvah podpisnikom zaveze.

Knjižnica razpoložljivih orodij za nadzor spletnega trga

Zbirka orodij, zasnovana za pomoč organom za nadzor trga pri reševanju različnih izzivov, povezanih z varnostjo izdelkov, vključno s praktičnimi priročniki.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32019R1020>

3.4. Blago in izdelki, ki se prodajajo na uličnih tržnicah

Kontekst

Ulične tržnice so razširjene po vsej Evropi in imajo nizke vstopne ovire, zato so priljubljena izbira za male domače proizvajalce. Zaradi tega se gospodarski subjekti pogosto ne zavedajo svojih odgovornosti in obveznosti, organi za nadzor trga pa jim težko zagotavljajo smernice in nadzorujejo varnost izdelkov. V zadnjih nekaj letih so se začele pojavljati in cveteti spletne različice tradicionalnih uličnih tržnic. Ta dejavnost je bila osredotočena na oblikovanje bolj univerzalnega načina izvajanja nadzora in na spodbujanje splošne ozaveščenosti v zvezi z izdelki, ki se prodajajo na uličnih tržnicah.

Cilji

Dejavnost je bila osredotočena na pripravo smernic za gospodarske subjekte, ki prodajajo izdelke na uličnih tržnicah, in pripravo smernic za organe za nadzor trga v zvezi z inšpekcijskimi pregledi izdelkov, ki se prodajajo na uličnih tržnicah. Posebni cilji so vključevali:

- **oblikovanje sklopa ključnih sporočil za gospodarske subjekte;**
- **oblikovanje usklajenega pristopa k izvajanju nadzora izdelkov,** vključno z navodili o tem, kako ukrepati na podlagi zbranih obveščevalnih podatkov;
- **pripravo smernic za nadzor in izvrševanje,** da se olajša skupno razumevanje dobrih postopkov nadzora trga in zagotovi dosleden pristop k nadzoru trga;
- **spodbujanje komunikacije** med organi za nadzor trga in drugimi organi (npr. organi za ulične tržnice, carinskimi in policijskimi organi).

Postopek

Dejavnost je bila organizirana na podlagi dveh glavnih rezultatov, in sicer zagotoviti smernice za organe za nadzor trga in povečati doslednost ukrepov nadzora trga. Zunanji deležnik Etsy je bil povabljen k izmenjavi zamisli z organi za nadzor trga, da bi razvili skupno razumevanje in pristop k samoregulaciji.

V sodelovanju s strokovnjaki za komuniciranje so bile na naslednji način pripravljene infografike, namenjene ozaveščanju deležnikov:

1. opredelitev ciljnega občinstva;
2. odločitev o obliki in komunikacijskih kanalih;
3. odločanje in prilagajanje o številnih sporočilih, ki jih je treba posredovati;
4. oblikovanje infografik.

Smernice za izvajanje nadzora izdelkov, ki se prodajajo na uličnih tržnicah, so bile pripravljene v treh glavnih korakih:

1. prepoznavanje izzivov, s katerimi se srečujemo pri izvajanju nadzora, in izbira glavnih treh izzivov;
2. zbiranje ustreznih najboljših praks;
3. priprava kompleta orodij, ki odraža dobre prakse.

REZULTATI

Infografike

Nabor infografik s ključnimi sporočili za proizvajalce/uvoznike in distributerje izdelkov, ki opozarjajo na informiranje o obstoječih nacionalnih pravilih in pravilih Evropske komisije o skladnosti izdelkov.

Smernice za izvajanje nadzora

Splošen komplet orodij za organe za nadzor trga in organe za ulične tržnice, ki vsebuje vrsto orodij in praktičnih nasvetov za organe za nadzor trga o tem, kako izvajati nadzor uličnih trgov.

4. Sklepi

4.1. Glavni rezultati

Skupaj 37 organov iz 22 različnih držav članic EU/držav EGP je združilo svoja prizadevanja glede nadzora trga, da bi povečali varnost izdelkov, ki se dajejo na evropski trg, pri čemer so:

- na svojih trgih vzorčili 431 izdelkov iz 6 različnih kategorij izdelkov ter jih poslali na preizkušanje v akreditirane laboratorije v EU;
- analizirali rezultate preizkusov, skupaj ocenili tveganja, ki so jih razkrili preizkusi, in se odločili, katere korektivne ukrepe je treba sprejeti za neskladne izdelke, ki predstavljajo zdravstvena in varnostna tveganja za potrošnike;
- predložili 21 obvestil v sistem Safety Gate⁹, pri čemer je še 20 obvestil v teku.
- sooblikovali štiri smernice, ki obravnavajo ključne horizontalne teme v zvezi z nadzorom trga.

Spoznanja, zbrana z dejavnostmi CASP2022 o preizkušanju proizvodov in temah, povezanih z nadzorom trga, niso dragocena le za organe za nadzor trga, temveč so neposredno pomembna tudi za potrošnike in gospodarske subjekte.

To poročilo vsebuje pregled vseh dejavnosti in rezultatov projekta CASP2022. Podrobnejše informacije so na voljo v ločenih poročilih o dejavnostih. Poleg tega je bil v vseh jezikih EU pripravljen obsežen komplet komunikacijskih orodij. Vsa javna gradiva in poročila so na voljo na namenskem spletnem mestu projekta CASP¹⁰.

⁹ Glede na sporočene rezultate na podlagi informacij, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

¹⁰ Safety Gate: sistem hitrega obveščanja EU o nevarnih neživilskih proizvodih (europa.eu).

4.2. Splošni sklepi in pridobljene izkušnje

Dejavnosti, povezane s posameznimi izdelki

Pri določanju prednostnih nalog, ki je bilo izvedeno pred začetkom projekta, so bile uspešno opredeljene kategorije izdelkov, ki zahtevajo nadaljnjo pozornost v smislu nadzora trga na evropskem trgu. Skupaj 261 od 431 izdelkov ni izpolnjevalo vsaj ene od zahtev, opredeljenih v načrtih preizkušanja.

Ocenjeno je bilo, da med njimi 40 izdelkov pomeni resno tveganje, 17 visoko tveganje, 15 srednje tveganje in 61 nizko tveganje. Organi za nadzor trga so na podlagi opravljenih ocen tveganja sprejeli potrebne ukrepe, za 21 izdelkov pa so bila predložena obvestila v sistem Safety Gate, da bi se lahko ustrezne informacije posredovale drugim organom MSA, potrošnikom in gospodarskim subjektom¹¹.

Horizontalne dejavnosti

Tržni razvoj, kot sta porast e-trgovanja in čezmejna narava dobavnih verig, prinaša nove izzive za nadzor trga. Organi morajo za reševanje teh izzivov sprejeti proaktiven pristop, ne glede na to, ali gre za prepoznavanje novih tveganj, nadzor spletnih tržnic ali sodelovanje z novimi vrstami gospodarskih subjektov. Sprejemanje in vključevanje novih orodij in tehnik v njihovo delo je ključnega pomena za zagotavljanje učinkovitega nadzora trga. Poleg razprav o skupnih izzivih in najboljših praksah ter razvoja usklajenih pristopov k nadzoru trga so bile horizontalne dejavnosti osredotočene tudi na ozaveščanje deležnikov in spodbujanje sodelovanja med organi. Dejavnosti so dosledno temeljile na znanju, ki je bilo pridobljeno med prejšnjimi dejavnostmi, da bi omogočile učinkovito uporabo razpoložljivih orodij in virov ter pomagale organom pri reševanju novih izzivov.

- Dejavnost **komunikacijskega pripomočka** je organom za nadzor trga omogočila opredelitev različnih potreb in izzivov, povezanih s komunikacijo, ter izmenjavo najboljših praks, predlog in smernic za uspešne komunikacijske kampanje. Dejavnost je poudarila tudi spodbujanje medsebojne izmenjave in sodelovanja med organi za nadzor trga, da bi vzpostavili in ohranili mrežo strokovnjakov za komuniciranje.
- V okviru dejavnosti **ocene in obvladovanja tveganja** je bil uspešno razvit skupni pristop, ki temelji na tveganju, da se opredelijo nastajajoča tveganja in optimizirajo viri z usmerjanjem prizadevanj v izdelke, ki z vidika zdravja in varnosti vzbujajo največjo skrb. V okviru dejavnosti je bila poudarjena potreba po dosledni analizi trga in oceni tveganja za proaktivno prepoznavanje, določanje prednostnih nalog in obravnavanje nastajajočih izzivov.
- Dejavnost **nadzora spletnega trga** je še dodatno dopolnila knjižnico razpoložljivih orodij in virov za pomoč organom za nadzor trga pri prepoznavanju in zmanjševanju spletnih tveganj v zvezi z varnostjo izdelkov. Dejavnost je bila osredotočena tudi na zagotavljanje nadaljnjih smernic o uporabi novih pooblastil za nadzor trga, ki so bila dodeljena z Uredbo (EU) 2019/1020, in je pomagala organom za nadzor trga racionalizirati postopek poročanja podpisnikom zaveze o varnosti proizvodov. Dejavnosti so pokazale, da organi za nadzor trga kljub še vedno prisotnim izzivom samozavestno uporabljajo orodja in vire, ki so jim na voljo, da bi se odzvali na izzive pri nadzoru spletnega trga.

- Dejavnost v zvezi z **blagom in izdelki, ki se prodajajo na uličnih tržnicah**, je poudarila pomen iskanja načinov za učinkovito spremljanje in nadzor izdelkov, ki jih mali domači proizvajalci prodajajo na uličnih tržnicah ali na spletnih tržnicah. V okviru dejavnosti je bilo pripravljeno informativno gradivo za zadevne deležnike, organom za nadzor trga pa so bile zagotovljene smernice za pristop k nadzoru trga v tem posebnem segmentu.

Pridobljena spoznanja

- **Skupna vaja za oceno tveganja.** Izvedba ocene tveganja na izdelkih, vzorčenih v okviru dejavnosti, povezanih s posameznimi izdelki, je bila edinstvena praktična priložnost za uskladitev praks, ki so jih uporabljali različni organi za nadzor trga, odgovorni za izvajanje dejavnosti nadzora trga na izdelkih, ki niso izpolnjevali zahtev.
- **Zahtevni načrti preizkušanja.** Kadar je opredelitev načrta preizkušanja posebej zapletena (npr. kadar ni na voljo standardov, ki bi se neposredno uporabljali za izdelek), je lahko koristno povabiti zainteresirane laboratorije, da pred izbiro metod preizkušanja razpravljajo z udeleženci in tehničnim strokovnjakom.
- **Nastajajoči trendi in tveganja.** Organi za nadzor trga se morajo nenehno prilagajati novemu razvoju trga in spreminjajočemu se vedenju potrošnikov. Uporaba razpoložljivih zakonodajnih pooblastil in orodij je ključnega pomena za odzivanje na naraščajoča tveganja in zagotavljanje varnosti izdelkov. Ker ni obstoječih postopkov ali strokovnega znanja, morajo organi za nadzor trga najti načine za uporabo novih orodij in uporabiti obstoječe smernice za pridobivanje izkušenj.
- **Osredotočanje na sodelovanje in izmenjavo izkušenj.** Horizontalne dejavnosti so poudarile potrebo po tesnem sodelovanju med organi za nadzor trga, da se zagotovi usklajen pristop k nadzoru trga, oceni tveganja in komunikaciji. Izmenjava preostalih izzivov in izkušenj omogoča organom za nadzor trga učinkovitejšo uporabo razpoložljivih orodij in gradiv, ki naj bi jim pomagala pri njihovem delu.

¹¹ Rezultati poročil temeljijo na informacijah, ki so bile na voljo 14. aprila 2023 in so jih zagotovili organi za nadzor trga.

4.3. Priporočila

Za potrošnike

- Spremljajte sistem Safety Gate. Sistem Safety Gate je treba redno spremljati, saj vsebuje pomembne informacije o izdelkih, za katere veljajo vprašanja glede varnosti, ki so bili odpoklicani in prepovedani. O vsakem ugotovljenem varnostnem vprašanju je treba vedno poročati pristojnemu organu.
- **Kupujte pri zaupanja vrednih maloprodajnih kanalih.** Izdelke kupujte pri zanesljivih prodajalcih na drobno, ki vam lahko pomagajo pri reševanju morebitnih težav ali varnostnih vprašanj, povezanih z nakupom. Potrošniki morajo biti previdni pri nakupu na spletnih tržnicah, zlasti če prodajalci nimajo sedeža v Evropski uniji.
- **Opozorila, oznake in navodila.** Posebno pozornost posvetite opozorilom in oznakam, ki spremljajo izdelek. Da bi zagotovili varno uporabo izdelka, natančno preberite navodila. Ta bi morala biti na voljo v nacionalnih jezikih države prodaje.
- **Preverite, ali je na izdelkih navedeno ime in fizični naslov pravne osebe s sedežem v Evropski uniji.**

Za evropske in nacionalne organe

- **Nadzorujte zadevne sektorje.** Rezultati kampanj preizkušanja, izvedenih v okviru projekta CASP2022, so pokazali, da bi morali organi za nadzor trga še naprej nadzorovati določene sektorje. Z rednimi preizkusi in preverjanjem dokumentacije lahko zmanjšamo število nevarnih izdelkov na trgu.
- **Sodelujte pri razvoju in izboljšanju standardov.** Organi za nadzor trga in Evropska komisija bi morali sodelovati z ustreznimi odbori evropskih organizacij za standardizacijo, da bi prispevali k razvoju ali izboljšanju standardov. Rezultati preizkusov, ki so bili izvedeni pri posameznih organih za nadzor trga ali med usklajenimi dejavnostmi, so lahko koristni pri standardizaciji.

Za gospodarske subjekte

- **Bodite pozorni na svoje obveznosti v skladu z veljavno zakonodajo.** Gospodarski subjeki so odgovorni za varnost izdelkov, ki jih dajo na enotni evropski trg. Preden daste izdelek na trg, se seznanite z vsemi veljavnimi zakonskimi zahtevami.
- **Opozorila, oznake in navodila.** Posebno pozornost namenite opozorilom, oznakam in navodilom, ki so priložena vsakemu izdelku, saj vsebujejo bistvene informacije o izdelku in njegovi varni uporabi. Ta morajo biti jasna, izčrpna in na voljo v nacionalnih jezikih države prodaje. Informacije, kot so ime in naslov proizvajalca ali uvoznika ter podatki o kontaktni osebi v Evropski uniji, zagotavljajo enostavno identifikacijo izdelka.
- **Poznajete svojega dobavitelja.** Skrbno ocenite, preverite in potrdite identiteto dobaviteljev, s katerimi sodelujete.
- **Odpoklici.** Jasno komunicirajte s potrošniki o tem, kako bodo prejeli informacije o možnih odpoklicih. Obvestila o odpoklicu naj bodo jasna in dostopna ter vedno navedite nevarnosti, ki jih predstavlja izdelek. Redno spremljajte učinek odpoklica in temu ustrezno prilagodite strategijo.
- **Incidente prijavite pristojnemu organu.** Kadar izdelek predstavlja varnostno tveganje, imajo gospodarski subjeki pravno dolžnost, da o tem nemudoma obvestijo pristojni nacionalni organ države članice, v kateri je bil izdelek dan na voljo. Eden od načinov obveščanja je uporaba poslovnega portala Product Safety Business Alert Gateway.

EVROPSKA KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Evropska komisija ni odgovorna za posledice ponovne uporabe te publikacije.

© Evropska unija, 2023

Politika Evropske komisije o ponovni uporabi dokumentov se izvaja na podlagi Sklepa Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39). Če ni drugače navedeno, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe.

Za uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti Evropske unije, je morda treba za dovoljenje zaprositi neposredno imetnike pravic.

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Evropa:
https://european-union.europa.eu/index_sl

Urad za publikacije
Evropske unije

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03692-1 doi:10.2838/457264 DS-04-23-519-SL-N